

مصطفی جعفری، سرمؤلف ارزیابی جهانی تغییر اقلیم (IPCC)، برنده مشترک
 جایزه صلح نوبل در سال ۲۰۰۷ میلادی، عضو هیئت علمی و مشاور تغییر
 اقلیم، مجری تدوین استراتژیک برنامه کلان تحقیقات تغییر اقلیم
 پست الکترونیک: mostafajafari@rifr-ac.ir

اولویت‌های راهبردی سازگاری با تغییر اقلیم: ۱، ۲، ۳

چه سیاست‌هایی را باید به صورت راهبردی در سازگاری با تغییر اقلیم انجام داد؟ اگرچه دیر است ولی هر وقت ماهی را از آب بگیریم، معلوم نیست تازه باشد.

تغییر اقلیم موضوعی است که باید با توجه، دقت و حوصله به آن، فکر و برای آن برنامه‌ریزی کرد. اقدامی عالمانه و بر مبنای تحقیق و دانش به دست آمده جهانی و سازگار شده ملی و محلی! اثرهای منفی تغییر اقلیم به ویژه در رابطه با منابع آب و حفاظت از منابع طبیعی تجدیدشونده و محیط زیست ممکن است مهلک باشند و در خیلی از موارد غیر قابل جبران!

مفهوم سازگاری با تغییرات اقلیمی پیش آمده، موضوع مهمی است که به نحوی با موضوع کاهش انتشار در هم تنیده است. بنابراین، در تدوین استراتژی‌های سازگاری و کاهش انتشار باید به این نکته توجه کرد.

به طور مثال در زمینه کاهش انتشار:

- ۱- بهره‌برداری گسترده‌تر از منابع انرژی تجدیدشونده
- ۲- افزایش بهره‌وری انرژی در تولید و مصرف
- ۳- مدیریت کاهش ضایعات و باز مصرف آنها
- ۴- تدوین اهداف کاهش انتشار در صنایع
- ۵- تقویت بهره‌گیری از خودروهای الکتریکی
- ۶- سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ترسیب کربن
- ۷- بهره‌گیری از منابع اولیه پایدار و با اثرهای کمتر کربن
- ۸- حکایت از فعالیت‌های غیرحضور و از راه دور به منظور کاهش مسافرت‌ها
- ۹- تنظیم کنترل‌کننده‌های خودکار در کنار دستگاه‌های مختلف به منظور کاهش مصرف انرژی

یا مثال‌هایی در بخش مشترک آنها:

- ۱- ترکیب انرژی‌های تجدیدپذیر با سیستم‌های پشتیبان (بک‌آپ) به منظور تاب‌آوری
- ۲- به کارگیری سیستم‌های جامع مونیتورینگ آب و انرژی
- ۳- توسعه سیستم تاب‌آور- اقلیمی به منظور چرخه راه‌حل‌های کم- کربن

و مثال‌هایی در زمینه سازگاری اقلیمی:

- ۱- پیاده‌سازی سیستم‌های ارزیابی ریسک اقلیمی در خلال برنامه‌های اجرایی
- ۲- به کارگیری سیستم‌های عکس العمل به خطرات طبیعی و تدوین پروتکل‌های لازم
- ۳- توسعه زنجیره تأمین انعطاف پذیر برای مدیریت اختلال
- ۴- به کارگیری سیستم‌های کاهش مصرف آب و دوباره مصرف آنها
- ۵- ایجاد زیرساخت‌های ضروری برای مواجهه با بحران‌های حدی اقلیمی
- ۶- توسعه و ایجاد سیستم‌های حفاظت در مقابل سیل و مدیریت سیلاب و آبخوان‌داری
- ۷- سرمایه‌گذاری بر تکنولوژی‌ها و راه‌حل‌های مقاومت به خشکی
- ۸- جابه‌جایی سرمایه‌های در معرض خطر از مکان‌های خطر خیز
- ۹- تقویت برنامه‌ریزی اضطراری و تداوم کسب و کار

عناوین اولویت‌های سازگاری با تغییر اقلیم را ممکن است بدین ترتیب دسته‌بندی نماییم:

الف: منابع تولید گازهای گلخانه‌ای

ب: محل جذب گازهای گلخانه‌ای

در مورد (الف)، موارد تولید و مصرف انرژی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. منابع تولید انرژی‌های پاک از قبیل انرژی خورشیدی، انرژی‌های با استفاده از قدرت جریان‌ات جوی (باد) و سایر منابع می‌تواند مورد توجه باشد. افزایش بهره‌وری از نکات دیگری است که باید در تمام بخش‌ها به آن توجه شود، این توجه در رابطه با سوخت‌های فسیلی، اهمیت بیشتری دارد.

در مورد (ب)، حفظ و احیای پوشش گیاهی و نیز انجام درخت‌کاری در اراضی مستعد اکولوژیکی می‌تواند در برنامه‌ریزی‌ها مورد دقت قرار داده شود. برنامه‌ریزی کوتاه، میان و بلند مدت از ضروریات یک اقدام سازگاری موفق خواهد بود. ابعاد اکولوژیکی، اجتماعی، اقتصادی باید در برنامه‌ریزی‌ها در نظر گرفته شوند.

اکولوژیکی: اقدام متناسب با ظرفیت طبیعی عرصه‌ها و استعداد طبیعی آنها

منابع مورد استفاده برای کسب اطلاعات بیشتر:
<https://www.epa.gov/climate-adaptation>
https://climate.ec.europa.eu/eu-action/adaptation-climate-change_en
<https://climatepromise.undp.org/news-and-stories/what-climate-change-adaptation-and-why-it-crucial>

اجتماعی: به کارگیری اقلات مختلف اجتماعی که به نحوی می توان آنها را ذی نفعان این اقدام محسوب نمود.

اقتصادی: توجیه اقتصادی برنامه ها، مقرون به صرفه بودن برای اقلات مختلف، تناسب برنامه ها با توان اقتصادی کشور و محدودیت های احتمالی موجود.

